

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid significant phialæ aureæ plenæ odoramentorum. Sectio VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Clem. Alex. refert preter alios Clemens Alexandrinus in exhortatoria ad Gentes, quo loco multis ostendit Christum fuisse nouum quandam cicharædum, qui tum per se, Christus ne-
tum per suos concionatores, omnia ad se concentus suavitatem traxit, commemo-
ransque illam Græcorum fabulam, qua Orpheus, & alij solo cantu dicuntur fe-
dus omnia
ad se suos
concentus
te aliens
stum verè fuisse perfectum his verbis. solus ipse feras mansuetas, volucres quidem, id
est eos qui ex se ipsis sunt leues: serpentes, id est, deceptores: leones, eos qui ad iram sunt con-
stituti: seres, eos qui sunt voluptati dedici: lupos, eos qui sunt rapaces: lapides etiam, & ligna
ad se traxit, id est, eos qui lapides, & ligna adorabunt, & qui instar lapidum insipientes erant,
Matth. 3, 9. iuxta illud Matthæi 3. Potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abraham, id est ex Gentibus, qui lapidibus crediderunt. Hæc ergo omnes immensissimas feras, & tales lapides pœ-
cœlesti canta in mansuetos homines transformauit, unde quantum potuerit nouum canticum
homines ex lapidibus, & homines fecit ex feris, Haec tenus Clemens.

Quid significant phialæ aureæ plenæ odoramentorum.

S E C T I O VII.

I. **D**uo sunt in hac sententia, quæ expositionem desiderant. Vnum est, quid per has phialas aureas intelligendum sit. Alterum, quænam sint ea odoramenta quorum plenæ esse memorantur. Sed quoniam Ioannes hæc posteriorem partem explicavit, cum subiunxit, *plena odoramentorum, quæ sunt orationes sanctorum*, illud nobis explicandum superest, cur orationes Sanctorum odoramenta appelletur.

II. **Q**uodigitur ad primum attinet, Beda, Rupertus, Richardus de sancto Victore, Hugo Cardinalis, Dionysius Carthusianus, & Glossa interlinealis, phialas aureas corda sanctorum latitudine charitatis potentia interpretantur. Alij ut Anselmus, ipsam charitatem phialarum nomine accipiunt, quæ plena est odoramentorum, id est orationum, quia non solum pro amicis, sed etiam pro inimicis orat, hoc enim est esse plenam. Denique Pannonius sanctos pios in Phialis designari existimat. *Sicut enim, inquit, phiala in parte infima angustiores sunt, in supraemata vero latiores: ita sancti in parte inferiori, id est in carne, se extangunt, & comprimunt, ne terrena concupiscant: In superiori autem, id est, secundum spiritum, se pro viribus dilatant, appetendo cœlestia, iuxta illud Psalmi 118. Viam mandatorum tuorum eucurri, cum dilatasti cor meum. Aureæ autem sunt huiusmodi phialæ, quia sancti sunt charitate pre-*
Beda.
Rupert.
Rich. Vict.
Anselmus.
Diony. Cart.
Glos. interl.
Anselmus.
Orationes.
Sanctorum
eurodora-
me ita di-
cuntur.
Panno.
Psal. 118. 51.
ad Tim. 2.
tiosi, qui nimur sunt illa valsaurea in domo Dei, de quibus loquitur Apo-
stolus 2. ad Timotheum 2. Denique plenæ sunt odoramentorum, id est oratio-
nrum, quia Sanctorum est, gratias Deo agere pro collatis in omnes mortales be-
neficijs, & pro cotundem salute continuò preces ad Deum fundere. Ex his om-
nibus expositionibus illa est germanior, quæ phialas corda Sanctorum inter-
pretatur, non solum quia communior, sed quia textui congruentior, cum
enim viginti quatuor seniores Sancti ipsi sint, phialæ que manibus tenent, alio-
num plenæ est cursus phialarum Sanctorum interpretari, ut sancti seipso tenere manibus
dicantur: & quanquam ad charitatem possimus accommodare phialam, quia tam
rectiōis charitas per aurum phiale intelligitur, multò videtur convenientius.

III. ut phialas aureas corda sanctorum charitate fulgentia, & pretiosa interpretemur.

Oratio nra
instar odoris
ascendit.

Quod vero ad secundum attinet, non vacat sanè mysterio, quod orationes sanctorum odoramenta appellantur, cuius appellationis ratio multiplex asserta po-

Ecclesi. 35. 21. test. Prima, quia oratio instar odoris sursum ascendit: iuxta illud Ecclesiastici 35. 21. oratio

Oratio humiliantis se, nubes penetrabit, & donec propinquet, non consolabitur, & nondi-
scendet, donec altissimus asperiat. Et Psal. 140. Dirigatur oratio mea sicut incensum in con- Psal. 140. 1.
spectu tuo. Secunda, quia sicut odores boni faciunt ne loca graueolentia offendat,
quam ob causam in eiusmodi locis odoramenta solent adhiberi, ita orationes iu-
storum pro peccatoribus orantium, efficiunt nos impiorum sceleras sic Deum affi-
ciant, ut eos quam primum euerterat, sed potius eis parcat, melioremque animum
iniciat. Tertia ratio, quia sicut flores quod magis manu premuntur, eo magis Mitigat ira
Dei in pec-
olent, & aromata in ignem coniecta suauissime redolent: ita orationes sancto-
rum eo sunt feruentiores, quo illi magis laboribus premuntur, & in ignem tri-
bulationis tanquam aromata iniciuntur: aut si malis, quo ipsi magis sele per car-
nis afflictionem, & macerationem, quasi premunt, in cuius rei typum thymiana
illud sacrum ex aromaticis compositum, de quo agitur Exod. 30. Ita fieri iube-
Exod. 30. 34.
tur, ut aromata in tenuissimum puluerem contusa, ac redacta prius sint, videlicet Stacte, Onyx, Galbanum, & Thus lucidissimum. Est autem Stacte pinguedo
recentis myrrae, cum exigua aqua tuſe, & organo expressa, (quæ omnia carnis
macerationem, & calcinationem indicant) indeque vnguentum efficitur, quod
Stacte nominatur, Galbanum vero succus est nacentis in Syria ferula, quod no-
nulli Metopium vocant, Onychen vult Lyrae in commentariis super trigelini-
mum caput Exodi, esse Ostreolam parvam valde redolentem magnitudine vn-
guis humani, unde & nomine sumptis. Eadem ob causam virgula illa fumi, de
qua agitur Cantic. 3. Ex aromaticis myrræ & uniuersi pulueris pigmentarij ascendebat, Cant. 3. 6.
id est, ex carnis mortificatione, per quam pravae animi appetitiones ita tundun-
tur, ut in tenuissimum puluerem redigantur, id est, minimum sensum, & appul-
sum passionum: sic enim eum locum, interpretatur D. Gregorius homil. 22. in D. Gregor.
Ezechielem. Fumus, inquit, ex aromaticis compunctionis orationis concepta ex virtutibus
amoris: quæ tamen oratio fumi virgula dicitur, quia dum sol a cœlesti postulat, secreta pro-
greditur, ut ad terrena petenda minime reflectatur. Non virga autem, sed virgula dicitur,
quia interdum in compunctionis ardore tanta sublimitatis est usus amoris, ut hanc nec ipse ani-
mus posset comprehendere: subiungitur, myrræ & thuræ: quia thus in sacrificium incendi-
tur, myrra vero corpora mortua conduntur, ne vermis corruptantur, quare myrra &
thuræ sacrificium offerunt, qui & carnem affligunt, ne ei corruptionis via ademinentur, &
redolentem in conspectu Domini amoris sui hostiam incidunt. Huc D. Gregorius. Ad-
uerterendum est etiam ignem, quo thymiamata in altari aureo incendebatur, deferri-
cōsueuisse ex altari holo cauli, in quo perpetuò ignis erat, Leuit. 6. Qui videli-
cet orationum fervor ex perfecta mortificatione oritur, à qua nunquam cessan-
dum est propter continuam carnis rebellionem, id enim significat, nunquam in Leuit. 6. 12.
Orationis
fervor ex
mortificatio-
ne oritur.
Cant. 5. 1.
altari holocausti defuisse ignem. Quare qui orationi vacare studet, non incumbens
mortificationi, perinde est, ac si sine igne aromata velit incendere. Vnde Cant. 5.
dicitur: Demessus myrram meam cum aromaticis meis. Quia nimis vtrunque iun-
gendum est, mortificationis videlicet myrra, & orationis aromata. Et cantico-
rum 4. *Vadim ad montem myrræ, & ad collum thuræ:* qua verba sunt sponsi: &
est sensus: visitabo eos qui in arduis mortificationis operibus, tanquam in
montibus occupantur, & eos, qui in dulcedine orationis, tanquam in collibus
conquiescent. Vbi cernis mortificationem per montem, orationem vero per
collum significari: tum propter rationem, quam modo indicauimus, quia scilicet
mortificatio instar alicuius montis, ardua est atque difficultis, non ita vero oratio,
sed instar amoeni ac florentis collis, plus suavitatis quam difficultatis continet:
tum etiam, quia oratio quasi collis ex monte mortificationis porrigitur: solent

Cant. 4. 6.

enim montes in colles delinere. Quarta ratio, cur orationes odoramentis comparantur, ea est: quia sicut odores sunt gratissimi; ita orationes iustorum gratissimae sunt Deo, & Angelis. Quam ob causam Angeli non cessant eiusmodi odores e terra in celum, quasi aromata deferre, ut videlicet earum afflato suauissimo in celo serecent, Deumque eiusmodi thure venerentur, hoc enim mysterium Raphaël Angelus Tobiae declaravit, cum dixit: *Quando orabas cum lachrymis, ego obruli orationem tuam Domino. Quod pertinet illud, quod de Noe sacrificio Gen. 8. refertur. Odoratusque est Dominus odorem suauitatis.* Et illud quod sape in Leuitico dicitur: *Oblatio est suauissimi odoris Domino.* Postrem obseruandum est, viginti quatuor seniores non solum citharas, sed phialas etiam habuisse aureas plenas odorum.

Non scitis est ramentorum, quia non est fatis exterius. Dei laudes debeat, nisi etiam coripectus Dei sum interius plenum sit odoramentorum, id est, orationum feruentium suauissimum odoris. Non desunt vero quamplurimi in Ecclesia, qui cum habeant pulcherrimas citharas, easque numerosè pulsant, id est, Dei laudes non solum modulatè concinant, sed aliis etiam eleganter prædicent: phialis tamen aureis plenis odoramentorum parent, id est, interna cordis deuotione, quæ potissima est spiritualis citharæ conditio.

ARGUMENTVM.

Persequitur Iohannes visionem secundam, commemorans quomodo Agnus septem illa libri sigilla resignauerit, & quidnam illis apertis apparuerit. Atque hoc capite sex sigilla resignata commemorantur, quibus apertis admirantia quedam, que latebant in libro, visa sunt. Etenim aperto primo sigillo apparuit equus albus, & qui sedebat super illum habebat arcum, dataque est ei corona. Aperto secundo, exiit equus rubrus, & ei qui insidebat equo, datus est gladius magnus. Aperto tertio, apparuit equus niger, & qui sedebat super eum habebat stateram in manu sua. Aperto quarto, visus est equus pallidus, & qui sedebat super eum nomen illi Mors, & infernas sequebatur eum. Aperto quinto, apparuerunt subitus altare animæ interfectorum propter verbum Dei. Aperto sexto, factus est terræ motus quidam magnus, & sol factus est niger tanquam accus cilicenus, & luna sicut sanguis, & stellæ de celo in terram ceciderunt, quamplurimaque alia visu mirabilia apparuerunt, quæ postea sigillatum explicabimus. Atque haec sunt, quæ per imaginariam visionem hoc capite à Iohanne commemorantur.

CAPVT SEXTVM.

HT vidi quod aperuisset Agnus unum de septem sigillis, & audiui unum de quatuor animalibus dicens; tanquam vocem tonitru: Veni, & vide. Et vidi: Et ecce equus albus, & qui sedebat super illum habebat arcum, & data est ei corona, & exiit vincens, ut vinceret. Et cum aperuisset sigillum secundum,